

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/451/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316219214
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1316219214.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakvárovej, v právnej veci manžela: O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., S. XXX, zastúpený AKAK, s.r.o., AK so sídlom Bratislava, Slowackého 56, proti manželke: H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., L. W. 2, toho času N. XXX, N. - F., zastúpená Mgr. Alexandrou Rapiovou, AK so sídlom Bratislava, Dobrovičova 6, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: G. G., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, na odvolanie manžela a manželky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava III, č.k. 37P/331/2016-231, zo dňa 23.01.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozviedol manželstvo účastníkov, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu N. - F., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX. O. G. G., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti otca, určil, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa, vždy do 15-ho dňa v mesiaci vopred k rukám otca od právoplatnosti rozsudku. Matke upravil styk s maloletým v každom kalendárnom týždni v utorok a štvrtok od 14,30 hod do 19,00 hod, s tým, že matka si maloletého prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a po skončení styku ho odovzdá v mieste bydliska otca maloletého, v každom párnom kalendárnom týždni od piatku od 14,30 hod do nedele do 19,00 hod., s tým, že matka si maloletého prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a po skončení styku ho odovzdá v mieste bydliska otca maloletého, v každom nepárnom kalendárnom týždni v piatok od 14,30 hod do 19,00, hod s tým, že matka si maloletého prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a po skončení styku ho odovzdá v mieste bydliska otca maloletého, každoročne počas letných prázdnin od 01.07. od 10,00 hod do 15.07. do 19,00 hod a od 01.08. od 10,00 hod do 15.08. do 19,00 hod, s tým, že matka si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska otca maloletého, v každom nepárnom kalendárnom roku počas jarných prázdniny vyhlásených MŠ SR od prvého dňa prázdnin od 10,00 hod do posledného dňa prázdnin do 19,00 hod, s tým, že matka si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska otca maloletého, v každom párnom kalendárnom roku počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin od 23.12. od 10,00 hod do 27.12. do 19,00 hod s tým, že matka si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska otca maloletého, v každom nepárnom kalendárnom roku počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin od 27.12. od 10,00 hod do 06.01. nasledujúceho roku do 19,00 hod s tým, že matka si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska otca maloletého. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie mal preukázať, že manželstvo účastníkov si neplní svoju spoločenskú funkciu, a sú splnené všetky zákonné podmienky rozvodu manželstva účastníkov konania. Vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, manželstvo si nemôže splniť svoj spoločenský účel. Účastníci, ako manželia spolu dlhodobo nežijú, intímne sa nestýkajú, ani spolu nehospodária. Súd mal za to, že rozvod manželstva je v záujme maloletého dieťaťa, ktoré z tohto manželstva pochádza. Účastníci konania nedospeli k dohode o výkone ich rodičovských práv a povinností. V časti rozvodu manželstva súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 18 - § 23 ods. 3 Zákona o rodine.

3. Súd prvej inštancie podľa § 24 ods. 1, 2, 4, § 25 ods. 2 Zákona o rodine rozhodoval o právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, výšku vyživovacej povinnosti posudzoval podľa § 62, § 75, ods. 1, § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

4. Súd prvej inštancie vyhodnotil jednotlivé skutočnosti, ktoré sa v priebehu konania odohrali a eskalovali, konštatoval, že boli prítomné také skutočnosti, ktoré mali na maloletého a predovšetkým jeho vzťah k matke zásadný vplyv. Jedná sa o súčasného partnera matky, s ktorým nadviazala mimomanželskú známosť a s ktorým v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti. Rozpad rodiny bol pre maloletého G. výrazne destabilizujúci a spôsobil aj rozvrat jeho doterajšieho života, bol sprevádzaný aj tým, že osoba, ktorú maloletý doposiaľ vnímal ako rodinného priateľa jeho rodičov, sa stal partnerom jeho matky. Súd prvej inštancie zistil, že v súvislosti s celou touto situáciou dochádza opakovane k hádkam v domácnosti matky a jej partnera, je prirodzenou reakciou maloletého, že za situácie, ktorej je permanentne vystavený, uprednostní prostredie, ktoré je mu dôverne známe, kde vyrastal a ktoré pozná od narodenia a v ktorom teraz nachádza pokoj, istotu a bezpečie. Matka nezohľadnila vek maloletého a nevysvetlila mu pre neho zásadné veci, ešte pred tým, než k nim dôjde. Maloletý zaujal negatívny postoj k jej partnerovi, matka nerešpektovala jeho želanie, že by chcel s matkou tráviť čas, ale osamote, bez jej partnera. Toto bol hlavný dôvod prečo došlo k zhoršeniu vzťahov medzi maloletým a matkou. Súd prvej inštancie vyhodnotil všetky okolnosti doterajšieho spolužitia a vzťahu maloletého s matkou a zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Súd prvej inštancie upravil styk matky s maloletým v čo najširšom možnom rozsahu tak, aby matka mala vytvorený dostatočný priestor k prehĺbeniu vzťahov s maloletým a mohla riadne participovať na jeho výchove a vo všetkých oblastiach jeho života. Uvedené si vyžaduje čas, trpezlivosť a vhodný prístup, ktorého súčasťou bude aj rešpektovanie prežívania maloletého. Matka bude môcť flexibilne reagovať nielen na želania maloletého, hlavne trávenie ich spoločného času, ale tiež na to, ako sa bude vyvíjať celková situácia ohľadom vzájomného vzťahu. Výživné určil súd prvej inštancie matke v minimálnom rozsahu, čím vyhovel návrhu otca, ktorý v priebehu konania nesporeoval, že i naďalej pokrýva náklady na všetky potreby a záujmy maloletého a v minulosti to bol on, kto finančne zabezpečoval rodinu. Súd prvej inštancie porovnal pomery otca a matky a vyhodnotil návrh otca v tejto časti v súlade so zákonom. Matke tak bude ponechaný priestor k tomu, aby v rámci realizácie styku s maloletým, mohla riadne uspokojiť jeho potreby. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie obidvaja rodičia.

6. Otec nesúhlasil s rozsahom styku tak, ako ho upravil súd prvej inštancie, pričom namietal, že takáto široká úprava styku nerešpektuje záujem maloletého dieťaťa. Maloletý, vzhľadom na situáciu, ktorá nastala a vzhľadom na jeho zlý vzťah s novým partnerom matky, u matky neprespáva, on sa síce s matkou stretáva, ale vadí mu tráviť čas v domácnosti partnera matky, kde dochádza k napätiu a k vzniku konfliktných situácií. Súd prvej inštancie neprihliadol na vôľu maloletého, on v styku s matkou nebráni, ale rešpektuje vôľu maloletého. Pokiaľ sa maloletý vyjadrí, že chce byť s matkou, nemá problém ju kontaktovať a nebude mu v styku s matkou žiadnym spôsobom brániť. Súd prvej inštancie uvedené skutočnosti nesprávne vyhodnotil, nie je v záujme maloletého, aby bol vystavený stresu zo situácií, ktoré vznikajú v domácnosti matky, ktorá v súčasnosti žije so svojim partnerom. Z dokazovania vyplynulo tiež, že matka na maloletého vyvíja nátlak, víkendy v domácnosti matky a v prítomnosti jej nového partnera maloletému spôsobujú nepohodu. Žiadal zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že bude upravený styk matky s maloletým v každom kalendárnom týždni v utorok a štvrtok od 14.30 hod. do 19.00 hod., s tým, že matka si maloletého prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a po skončení ho odovzdá v mieste bydliska otca, alebo styk matky s maloletým upravený nebude.

7. Matka maloletého podala odvolanie v časti zverenia maloletého do starostlivosti otca, kde spochybňovala starostlivosť otca. Otec zlyhal, nie je tým rodičom, ktorý by maloletého zabezpečil a maloletého dôstojne zohľadňovať. Uvedené skutočnosti vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie nezohľadnil, prípadne ich úplne opomenul. Otec narušil bezpečie a stabilitu prostredia maloletého, pretože okrem faktu, že dieťa žije v F., kde žilo aj predtým, tam zo stability nezostalo nič. Otec s názormi, ktoré pred maloletým prezentuje, úplne narušil jeho stabilitu, ktorú mu môže ona poskytnúť, pocit bezpečia pretrhol tým, že sa radikálne postavil ku otázke, ako sa bude riešiť manželská kríza a jej dôsledky a maloletého od nej násilne odtrhol. Ona sa po celé obdobie snažila len maloletého obraňovať, nešla do útoku a nevydierala syna, ustupovala v každej situácii. Súd prvej inštancie nezohľadnil, do akého stavu sa dostala psychika maloletého G. po dvoch rokoch strávených v rodine otca, pod jeho vplyvom a názormi na matku, na spôsob života, prístupom k vzdelaniu a povinnostiam, zdravotný stav maloletého je zhoršený. Súd svoje rozhodnutie oprel jedine o rozhovor so zmanipulovaným dieťaťom, pred sudcom a kolíznou opatrovníčkou, pričom maloletý odmietol, aby sudca jeho rozhovor nahrával. Pred ňou sa v živote maloletý nevyjadril, že by u nej nechcel byť, keď sa ho na to spýta, vždy ju len objíma a rozplače sa. To, akú traumu musel mať maloletý, že musel vypovedať proti mame, je každému jasné, okrem otca. Súd neposkytol maloletému plnú ochranu a poskytol ochranu otcovi voči rodičovi, ktorý sa rozhodol z manželstva odísť, ale týmto odchodom sa mala vyriešiť už dávno vypätá situácia. Nikto nebral do úvahy psychický stav otca, na ktorý upozorňovala vo svojich podaniach, jeho depresívne stavy, lieky, ktoré bral a samovražedné vydierania počas ich spoločného života, ktoré musela riešiť. Žiadala zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že bude vyhovené jej návrhu v plnom rozsahu, navrhla doplniť dokazovanie o nariadenie znaleckého dokazovania z odboru psychológie, kde znalec posúdi psychický stav maloletého.

8. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že matka neuviedla žiadnu novú skutočnosť, zamerala sa na reprodukovanie skutočností a tvrdení, ktoré prezentovala v priebehu konania. Matka v snahe kvalifikovať svoju osobu sa snaží spochybniť jasné a relevantné skutkové závery súdu prvej inštancie. Súd vo veci vykonal potrebné dokazovanie, matka len zopakovala svoje tvrdenia. Žiadal vyhovieť svojmu odvolaniu.

9. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniam uviedol, že zo spisovej dokumentácie ich úradu je zrejmé, že otec zabezpečuje starostlivosť o maloletého G. od júla 2016, keď si prispôbil svoje pracovné povinnosti a potreby, potrebám dieťaťa. Rodičom bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, bolo vykonané šetrenie u oboch rodičov, bola im odporučená návšteva psychológa, prípadne mediátora, obidvaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky. Vo vyjadrení opísal obsah rozhovoru s maloletým zo dňa 11.01.2017, kedy sám maloletý prejavil vôľu vyjadriť svoj názor, pričom uviedol, že je smutný, že ho mama klame, zavádza, je na ňu nahneváný, mama urobila veľa chýb, ktoré sa mu nepáčia. Otca má veľmi rád, považuje ho za svoju pravú ruku, pomáha mu pri príprave do školy, trávia spolu aktívne voľný čas, spoločne varia večeru, prípadne ju on sám pripraví otcovi, veľmi rád sa s otcom rozpráva, trávi s ním čas. Pohovor bol vykonaný aj dňa 05.01.2018, pričom bol poučený, že môže aj on odmietnuť pohovor, s vykonaním pohovoru súhlasil. Uviedol, že keď je s mamou sám, je mu dobre, chce sa s matkou stretávať, ale nechce byť s matkiným priateľom, nemá ho rád, vadí mu a nemá v ňom dôveru. Vyjadril sa, že chce zostať v osobnej starostlivosti otca, nakoľko mu je s ním najlepšie a je pre neho vzorom. S matkou by sa chcel stretávať podľa ich dohody. S matkou by aj išiel na dovolenku, prípadne by u nej prespal, ak by však čas trávili spoločne bez jej priateľa. Otec bol poučený, aby viedol maloletého k úcte k matke. Matka uviedla, že je presvedčená, že otec nepodporuje jej vzťah a stretávanie sa s maloletým. Z ich pohľadu došlo k narušeniu vzťahu medzi matkou a maloletým z dôvodu, že matka si našla priateľa, s ktorým býva v spoločnej domácnosti, maloletý je toho názoru, že jej terajší partner je pre matku viac, ako on. Uviedol, že sa pridrižiava svojho vyjadrenia zo dňa 21.01.2018, kde navrhol zveriť maloletého do starostlivosti otca, s právom oboch rodičov maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, výživné navrhol vo výške XX eur mesačne a upraviť styk maloletého s matkou každý párny týždeň v utorok a vo štvrtok od 14:00 hod. do 19:00 hod., každý nepárny pondelok od 14:00 hod. do 19:00 hod. a od soboty do nedele od 10:00 hod. do 19:00 hod., s úpravou jarných, zimných a letných prázdnin.

10. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v napadnutej časti podľa § 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolaniu rodičov maloletého nie je možné vyhovieť.

11. Predmetom odvolacieho konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému G. G., nar. XX.XX.XXXX účastníci budú označovaní ako otec, matka, maloleté dieťa a kolízny opatrovník.

12. Súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vyvodil z neho správny právny záver a svoje rozhodnutie aj riadne zdôvodnil a v odvolaní rodičov neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

13. Nebolo možné vyhovieť odvolaniu matky v časti zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti, keď odvolací súd poukazuje na obsah vykonaného dokazovania, obsah spisu, dĺžku starostlivosti otca o maloletého, názor maloletého, ktoré odvolací súd nevyhodnotil ako tvrdí matka, že je zmanipulovaný. Maloletý veľmi jasne pomenoval príčinu narušenia vzťahu medzi ním a matkou. Odvolací súd konštatuje, že i napriek uvedenej skutočnosti, maloletý deklaroval k matke dobrý vzťah aj ochotu stretávať sa s ňou, avšak problémom je jej partner. Tu nie je možné konštatovať ani manipuláciu otca, pretože maloletý jasne deklaroval dobrý vzťah k matke, avšak nevie sa vyrovnáť a prijať sklamanie, ktoré mu matka nadviazaním známosti pripravila a nevie sa stotožniť s jej novým partnerom a s prostredím, ktoré mu domácnosť matky poskytuje. Matka musí situáciu maloletého pochopiť z jeho pohľadu a vnímania, destabilizáciu pomerov jednoznačne spôsobila matka. Súd poskytuje ochranu maloletému a nie rodičom. U otca neboli zistené žiadne skutočnosti, pre ktoré by nebolo možné mu zveriť maloletého do osobnej starostlivosti, keď maloletý sa v jeho domácnosti cíti spokojný, toto prostredie je pre neho podnetné a stabilné. Za situácie, že by otec maloletého manipuloval, maloletý by asi ťažko deklaroval dobrý vzťah k matke. Uvedené skutočnosti boli pre odvolací súd rozhodujúce. Súd prvej inštancie v tejto časti rozhodol správne, správne rozhodol súd prvej inštancie aj v časti určenia výživného.

14. Pokiaľ ide o otcom napadnutý rozsah styku maloletého s matkou, odvolací konštatuje, že v tejto časti súd prvej inštancie rozhodol správne a svoje rozhodnutie aj zdôvodnil. Rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, ako aj dieťa majú zo zákona právo na vzájomný kontakt. Uvedený kontakt je narúšaný jedine skutočnosťou, že maloletý netoleruje súčasného partnera matky, v jeho prostredí sa necíti dobre. Odvolací súd preto nepovažoval za potrebné zužovať kontakt matky s maloletým, pretože je na matke, aby vytvorila pre maloletého také podmienky a prostredie, aby styk s ňou neodmietal, aby bol styk pre neho pozitívny a komfortný. Uvedenou úpravou styku dostala matka priestor na to, aby udržiavala kontakt s maloletým, pôsobila na maloletého výchovne, avšak nie v zmysle presadzovania modelu svojej domácnosti, ale v zmysle formovania hodnôt u maloletého, vzdelávania a jeho postojov a najmä upevňovania jej vzťahu s maloletým. Pokiaľ maloletý presne pomenoval problém jeho kontaktu s matkou, matka má možnosť svoje postoje prehodnotiť a rešpektovať názor maloletého. Otec v odvolaní nepreukázal, že by maloletý mal negatívny postoj k matke samotnej, jediným problémom je partner matky. Je potrebné, aby matka prejavila zvýšenú mieru empatie voči maloletému a sebareflexie a pristupovala k maloletému citlivo, s prihliadnutím na jeho vek a súčasné postoje.

15. Je potrebné apelovať na obidvoch rodičov, aby urobili všetko pre posilnenie svojich rodičovských kompetencií, využili pomoc psychológa, či mediátora pracujúceho s maloletými deťmi, držali sa odporúčania zúčastnených subjektov, pretože ich základnou povinnosťou je zabezpečiť maloletému pocit bezpečia a dôvery vo vlastných rodičov, vrátiť dieťa do prežívania šťastného detstva bez strachu a obáv, bez ďalších psychologických vyšetrení a vypočutí. Iba rodičia majú priamy vplyv na maloleté deti a sú priamo bez akýchkoľvek pochybností zodpovední za ich psychický a fyzický vývoj a tejto svojej zodpovednosti sa nemôžu zbaviť a nemôžu ju ani prenášať na súdy a ich rozhodnutia, alebo iné štátne orgány. Rodičia sú povinní v záujme maloletého korektne komunikovať, prijať zodpovednosť a o starostlivosti o maloletého sa dohodnúť. Iba dohoda rodičov môže zmierniť negatívny dopad na prežívanie maloletých detí, spôsobený rozchodom rodičov, pretrvávajúcim rodičovským konfliktom a súdnymi konaniami.

16. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti správne, odvolací súd ho potvrdil podľa § 387 CSP.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).